

Generationsväxling i aktiebolag

Fallstudie av företag X

Frida Bäckström

Examensarbete för tradenom (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2023

EXAMENSARBETE

Författare: Frida Bäckström

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktning: Ekonomiförvaltning

Handledare: Cilla Salo

Titel: Generationsväxling i aktiebolag – Fallstudie av företag X

Datum: 28.4.2023 Sidantal: 42

Bilagor: 0

Abstrakt

En generationsväxling innebär att ett aktiebolags eller personbolags företagsverksamhet överförs till en annan person som tar över verksamheten. Ofta är denna person någon inom familjen eller närmsta släkten. Detta sker oftast genom köp, gåva eller köp av gåvokaraktär, vilket kan ha konsekvenser för beskattningen. Syftet med detta arbete var att ta reda på hur en generationsväxling i ett aktiebolag går till, hur beskattningen ser ut och hur en lönsam generationsväxling för företag X kunde se ut.

I den teoretiska delen presenterades information om generationsväxling och företagsvärdering. Denna del bestod av en litteraturstudie, information från Skatteförvaltningen och lagtexter. Här har det introducerats hur en generationsväxling går till i allmänhet, alternativen samt vilka skattelättnader som är möjliga att yrka på. Den empiriska delen bestod av en kvalitativ metod tillsammans med en fallstudie av företag X. I denna del har en företagsvärdering av företag X gjorts samt uträkningar av gängse värde. Uträkningar och jämförelser av alternativen köp, gåva och köp av gåvokaraktär har även presenterats i denna del.

Resultatet av forskningen visar att det finns många för- och nackdelar med de olika alternativen för en generationsväxling. Det som anses vara mest lönsamt för den ena parten kan vara minst lönsamt för den andra.

Språk: svenska

Nyckelord: generationsväxling, företagsvärdering, skattepåföljder

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Frida Bäckström

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto

Ohjaaja(t): Cilla Salo

Nimike: Sukupolvenvaihdos osakeyhtiössä – Tapaustutkimus yrityksestä X

Päivämäärä: 28.4.2023

Sivumäärä: 42

Liitteet: 0

Tiivistelmä

Sukupolvenvaihdos tarkoittaa, että osakeyhtiön tai henkilöyhtiön liiketoiminta siirretään toiselle henkilölle, joka ottaa vastuun toiminnasta. Usein tämä henkilö on perheenjäsen tai läheinen sukulainen. Siirto tapahtuu yleensä ostamalla, lahjoittamalla tai lahjoitukseen rinnastettavalla, mikä voi vaikuttaa verotukseen. Tämän työn tarkoituksena oli selvittää, miten sukupolvenvaihdos osakeyhtiössä toimii, miltä verotus näyttää ja millainen kannattava sukupolvenvaihdos voisi olla yritykselle X.

Teoreettisessa osassa esiteltiin tietoa sukupolvenvaihdoksesta ja yrityksen arvostuksesta. Tämä osa perustuu kirjallisuuteen, verohallinnon ja lainsäädännön antamaan tietoon. Tässä osassa esitellään yleisesti, miten sukupolvenvaihdos tapahtuu, mitkä ovat vaihtoehdot ja mitä verohelpotuksia on mahdollista vaatia. Empiirisessä osassa käytettiin laadullista menetelmää ja tehtiin case-tutkimus yrityksestä X. Tässä osassa tehtiin yrityksen X arviointi ja laskettiin yleisesti hyväksytty arvo. Tässä osassa esiteltiin myös vaihtoehtojen laskeminen, joka sisältää ostamisen, lahjoittamisen ja lahjoituksen ostamisen.

Tutkimustulokset osoittavat, että eri vaihtoehdoilla sukupolvenvaihdoksessa on monia etuja ja hyötyjä. Se, mikä katsotaan kannattavimmaksi toiselle osapuolelle, voi olla vähiten kannattavaa toiselle.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: sukupolvenvaihdos, yrityksen arviointi, veroseuraamuksia

BACHELOR'S THESIS

Author: Frida Bäckström

Degree Programme: Business administration, Vaasa

Specialisation: Financial administration

Supervisor(s): Cilla Salo

Title: Change of Generation in a Limited company – Case Study of Company X

Date: 28.4.2023 Number of pages: 42

Appendices: 0

Abstract

A change of generation refers to the transfer of a company's business activities from one person to another who takes over the business. Often, this person is someone within the family or closest relatives. This usually happens through purchase, gift, or gift-like purchase, which can have tax consequences. The purpose of this work was to find out how a generational change in a company goes, what the taxation looks like, and what a profitable generational change could look like for company X.

In the theoretical part, information on generational change and business valuation was presented. This part was based on literature, information from the Tax Administration, and legal texts. It introduced how a generational change generally takes place, the alternatives available, and what tax benefits are possible to claim. The empirical part consisted of a qualitative method and a case study of Company X. In this part, a business valuation of Company X was conducted, as well as calculations of its fair value. Calculations of the alternatives purchase, gift, and purchase with gift character were also presented in this part.

The result of the research shows that there are many advantages and disadvantages to the various alternatives for a generational shift. What is considered most profitable for one party may be least profitable for the other.

Language: Swedish

Key words: change of generation, business valuation, tax penalties

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Syfte	1
1.2	Problemformulering	2
1.3	Avgränsning	2
1.4	Metod	2
1.5	Val av metod	3
2	Vad är generationsväxling?	4
2.1	Generationsväxling i onoterade aktiebolag	4
3	Alternativen för generationsväxling	6
3.1	Köp	6
3.1.1	Överlåtelsevinst	6
3.1.2	Anskaffningsutgift	7
3.1.3	Överlåtelseskatt	7
3.2	Gåva	7
3.2.1	Gåva som förskott på arv	9
3.3	Köp av gåvokaraktär	9
4	Skattelättnader	11
4.1	Skattelättnad för överlåtelsevinst	11
4.2	Skattelättnad vid gåvoskatt	13
5	Företagsvärdering	16
5.1	Substansvärde	16
5.2	Avkastningsvärde	17
5.3	Gångse värde	17
6	Fallstudie av företag X	18
6.1	Om företaget	18
6.2	Värdering av företag X	18
6.2.1	Substansvärde	19
6.2.2	Avkastningsvärde	19
6.2.3	Gångse värde	21
7	Beskattning av alternativen	22
7.1	Köp	22

7.2	Gåva	24
7.3	Köp av gåvokaraktär	26
7.3.1	Ifall ett barn blir övertagare	27
7.3.2	Ifall två barn blir övertagare	27
7.3.3	Ifall tre barn blir övertagare	28
7.3.4	Sammanfattning och beskattning för säljaren	29
8	Resultat	32
9	Diskussion	37
9.1	Reliabilitet och validitet	40
9.2	Fortsatt forskning inom ämnet	40
10	Avslutning	41
11	Litteraturförteckning	42
	Tabell 1. Skatteklass 1 för gåva	8
	Tabell 2. Skatteklass 2 för gåva	8
	Tabell 3. Köp av gåvokaraktär exempel	10
	Tabell 4. Inköpspris och överlåtelsepris exempel	12
	Tabell 5. Företag X substansvärde	19
	Tabell 6. Företag X avkastningsvärde	20
	Tabell 7. Företag X gängse värde	21
	Tabell 8. Alternativ köp av företag X	24
	Tabell 9. Överlåtelse genom gåva av företag X	25
	Tabell 10. Uträkningar av gängse värde	26
	Tabell 11. Se skillnaden mellan antalet övertagare med 50,1 procent av gängse värde	29
	Tabell 12. Se skillnaden mellan antalet övertagare med 75 procent av gängse värde	30
	Tabell 13. Jämföra alternativen 50,1 procent och 75 procent av gängse värde	31
	Figur 1. För gåvomottagare av företag X	33
	Figur 2. För säljaren av företag X	34
	Figur 3. För köparen/köparna av företag X	34
	Figur 4. För säljaren av företag X vid köp av gåvokaraktär	35
	Figur 5. För köparen/köparna av företag X vid köp av gåvokaraktär	36

1 Introduktion

I första kapitlet kommer ämnet i detta arbete att presenteras och även vilka frågeställningarna är. Olika forskningsmetoder tas upp där det senare presenteras vilken metod som valts för detta arbete. I detta kapitel presenteras även avgränsningarna i arbetet.

Generationsväxling är ett väldigt aktuellt ämne konstant och de flesta företag ska på ett eller annat sätt byta ägare någon gång och en stor del gör det genom generationsväxling. Antalet små och medelstora företag som överväger att genomföra ett ägarbyte inom snar framtid har ökat och inom två år planerar cirka 40 000 små och medelstora företag ett ägarbyte. Inom de närmaste tio åren planerar cirka 45 procent av företagen ett ägarbyte (Yrittäjät, 2023). Genom att överlåta en verksamhet genom generationsväxling eller annat ägarbyte skapar det en möjlighet för verksamheten att fortsätta.

I allmänhet så finns det inte ett enda rätt sätt att genomföra generationsväxling.. Alla generationsväxlingar ser olika ut eftersom det beror på företagets storlek och vilken företagsform det gäller. Det lönar sig att starta planeringen i god tid, till och med flera år före generationsskiften. Det är fråga om en process som kräver långsiktighet och där även känslor är inblandade. (Vasek, 2023).

För att kunna testa hur min teori fungerade i praktiken använde jag mig av ett exempel företag. Detta företag är ett onoterat aktiebolag som jag kallar för företag X. Anledningen till att jag valde detta ämne är för att jag indirekt varit delaktig i en generationsväxling i ett aktiebolag för några år sedan, men då förstod jag inte innebörden av processen. Därför har jag nu i min forskning tagit upp hur det går till och hur man planerar en lönsam generationsväxling skattemässigt samt vad som kan vara bra att tänka på.

1.1 Syfte

Syftet med min forskning var att ta reda på hur en generationsväxling i ett aktiebolag fungerar och hur beskattningen går till. Mitt exempelföretag kommer att genomföra en generationsväxling inom några år så idén med mitt arbete var också att de ska kunna ta

nytta av min forskning och att det därmed ska underlätta deras kommande generationsväxling.

1.2 Problemformulering

Forskningsfrågor:

- Vilket är det mest lönsamma alternativet för företag X i en generationsväxling?
- Hur kommer mottagaren att beskattas i en generationsväxling i företag X?
- Vilka andra faktorer kan påverka generationsväxlingen för företag X?

1.3 Avgränsning

I mitt arbete har jag begränsat mig till hur en generationsväxling går till i ett noterat aktiebolag, eftersom mitt exempel företag är ett noterat aktiebolag. Jag har även avgränsat alternativen för en generationsväxling genom att endast ta upp köp, gåva och köp av gåvokaraktär. Generationsväxling genom arv och alternativet att lösa in aktierna tas inte upp i detta arbete. Jag har även valt att avgränsa arbetet till att beräkna substansvärdet och avkastningsvärdet för mitt exempelföretag i stället för en fullständig företagsvärdering.

1.4 Metod

Det finns flera olika metoder för att samla in och analysera information. De delas ofta upp i kvalitativ och kvantitativ forskning. Kvantitativ forskning innebär att forskaren samlar in numerisk data och sedan studerar relationer mellan olika samlingar med fakta. En kvantitativ undersökning kan man översiktligt beskriva så att en hypotes härleds från teorin som sedan prövas. (Bryman & Bell, Företagsekonomiska forskningsmetoder, 2013, s. 163).

Kvalitativ forskning skiljer sig en del från kvantitativ forskning och innebär att forskaren fokuserar mera på insikt än statistisk analys. Inom kvalitativ forskning är forskaren mera intresserad av ord än siffror, teorin genereras på val av det insamlade datat och tyngden ligger på en förståelse av den sociala verkligheten, baserat på hur deltagarna i en viss miljö

tolkat detta. Även fast man som forskare väljer en särskild forskningsmetod, betyder detta inte att man inte får avvika från tillvägagångssätten som sammankopplas med metoden i fråga. (Bryman & Bell, 2013, ss. 390-391).

För forskare som arbetar på egen hand är en fallstudie en lämplig forskningsmetod. En fallstudie är en forskningsmetod som går ut på att man gör en detaljerad och ingående analys av ett enda fall (Bryman & Bell, 2013). (Bell & Waters, 2016, ss. 19-23).

Vid analys av forskningens resultat ska det avgöras hur tillförlitlig och giltig informationen är som fått fram. Reliabiliteten är ett mått på i vilken utsträckning resultatet blir nära det samma ifall forskningen eller mätningen görs om med samma startpunkt. Validiteten mäter ifall en viss fråga beskriver det man vill att den ska beskriva eller mäta. (Bell & Waters, 2016, ss. 33-34).

1.5 Val av metod

Detta arbete är uppbyggt av en teoretisk del och en empirisk del. Den teoretiska delen innehåller information om generationsväxling och företagsvärdering. Denna del grundar sig till största delen på litteraturer, information från Skatteförvaltningen och lagtexter. Den teoretiska delen innehåller alltså främst en kvantitativ forskning.

Den metod jag har valt för den empiriska delen är en kvalitativ metod tillsammans med en fallstudie av företag X. Som nämndes i föregående kapitel, är en fallstudie en ingående analys av ett enda fall, vilket i denna forskning är företag X.

2 Vad är generationsväxling?

Generationsväxling innebär att ett aktiebolags eller personbolags företagsverksamhet överförs till en annan person som tar över verksamheten. Ofta är denna person någon inom familjen eller den närmsta släkten. Detta kan ha konsekvenser för inkomstbeskattningen, arvs- och gåvobeskattningen, mervärdesbeskattningen eller överlåtelsebeskattningen. (Skatteförvaltningen, 2020). Som tidigare nämndes är generationsväxling ett väldigt aktuellt ämne eftersom antalet företag som överväger att genomföra en generationsväxling har ökat.

Generationsväxling skiljer sig från en normal avyttring på så sätt att vid en generationsväxling kan man med vissa villkor få olika skattelättnader. Detta är ett bra alternativ om företagaren till exempel närmar sig pensionen och vill ha en efterträdare till sina prestationer och sitt arbete.

En generationsväxling har många fördelar, bland annat att företagsverksamheten fortsätter, jobb och kunder kan bevaras och skattelättnader är möjliga. Denna process kan ske snabbt, men det blir oftast bäst resultat ifall den är välplanerad och har förberetts i god tid. Eftersom det vanligen är någon inom familjen eller släkten som blir övertagaren av företaget kan känslor ha en stor inverkan på processen. Därför är det väldigt viktigt med kommunikation och diskussioner. (Yrittäjät, u.å).

2.1 Generationsväxling i noterade aktiebolag

Ett noterat aktiebolag innebär att deras aktier inte handlas med på börsen (Skatteförvaltningen, 2023). En generationsväxling i ett aktiebolag kan vara planerad eller oplanerad. Oftast sker det planerat men i vissa fall kan det hända att företagaren avlider före ägarbytet. Ifall generationsväxlingen sker oplanerad kommer det ske genom arv och testamente, så att verksamheten tillfaller dödsboet (Immonen & Lindgren, 2013).

Ifall det sker planerat kan det ske på många olika sätt men oftast så kommer företagaren sälja sina aktier eller ge bort dem i gåva till övertagaren. Beroende på värdet som aktierna säljs för är det antingen köp eller köp av gåvokaraktär. Det är även möjligt att stegvis genomföra en generationsväxling. Enligt Immonen och Lindgren är de huvudsakliga

alternativen för en generationsväxling att företaget säljs till det fulla gängse värdet, företaget säljs för minst 75 procent av gängse värdet, företaget säljs för 50 till 75 procent av gängsevärdet, företaget säljs till under 50 procent eller att företaget helt och hållet överläts som gåva. (Immonen & Lindgren, 2013, s. 5).

3 Alternativen för generationsväxling

Generationsväxling kan ske på olika sätt inom ett aktiebolag medan företagaren ännu lever. I detta kapitel kommer jag att ta upp de tre vanligaste alternativen. De alternativen är köp, gåva och köp av gåvokaraktär. Jag kommer alltså inte att ta upp hur det går till när generationsväxlingen sker genom arv. För att få en försåelse för de olika alternativen kommer jag även att ta upp exempel.

3.1 Köp

Generationsväxling som sker genom köp innebär att den som överlåter företaget säljer sina aktier till den som tar över företagsverksamheten. Priset på aktierna i detta fall ligger på över 75 procent av gängse värdet. Gängse värdet anses vara det sannolika överlåtelsepriset för egendomen vilket definieras noggrannare i kapitel 5.3. Detta köp kan i överlåtarens inkomstbeskattning leda till överlåtelsevinst, som är en skattepliktig kapitalinkomst (Skatteförvaltningen, 2017). För köparen, det vill säga övertagaren, uppkommer en överlåtelseskatt då det handlar om köp av aktier, det vill säga värdepapper, inom onoterade aktiebolag.

3.1.1 Överlåtelsevinst

Överlåtelsevinst är en försäljningsvinst som uppstår ifall överlåtaren säljer företaget till ett högre pris än vad överlåtaren själv har betalat för företaget. Överlåtelsevinsten kommer att betraktas som en kapitalinkomst för det skatteår som överlåtelsen skedde. Kapitalinkomster beskattas med 30 procent upp till 30 000 euro och med 34 procent på överstigande del. Enligt inkomstskattelagen 46 § räknas överlåtelsevinsten ut genom att anskaffningsutgiften och utgiften för överlåtelsen dras av överlåtelsepriset. (Skatteförvaltningen, 2022).

3.1.2 Anskaffningsutgift

Anskaffningsutgiften är vanligtvis det värde som egendomen har förvärvats till. Den presumtiva anskaffningsutgiften blir som överlåtelsevinst i stället ifall avdraget blir större om det räknas ut enligt den presumtiva anskaffningsutgiften än vad det blir om det räknas enligt det sammanlagda beloppet av anskaffningsutgift och utgiften för överlåtelsen. Enligt bestämmelser i lagen är avdraget alltid minst 20 procent av överlåtelsepriset. Ifall bolaget ägts i minst 10 år av överlåtaren är avdraget 40 procent. (Skatteförvaltningen, 2022).

Exempel på presumtiv anskaffningsutgift

Ifall det är samma person som är både grundare och ägare av företaget finns det ingen verklig anskaffningsutgift, vilket betyder att en presumtiv anskaffningsutgift behöver räknas ut. Företaget grundades för 12 år sedan, vilket betyder att aktierna har ägts i över tio år och vi kan räkna med 40 procent i avdrag.

Ifall överlåtelsepriset, det vill säga aktiernas gängse värde, är 100 000 euro räknas den presumtiva anskaffningsutgiften enligt följande:

$$100\,000 * 0,4 = 40\,000 \text{ euro}$$

Detta ger oss en presumtiv anskaffningsutgift på 40 000 euro.

3.1.3 Överlåtelseskatt

För köparen, det vill säga övertagaren, uppkommer en överlåtelseskatt på 1,6 procent då det handlar om köp av aktier, alltså värdepapper. Detta gäller endast för aktier inom onoterade aktieföretag. Efter att överlåtelseavtalet gjorts ska denna överlåtelseskatt betalas inom två månader.

3.2 Gåva

Generationsväxling som sker genom gåva innebär att överlåtaren ger aktierna vederlagsfritt till den som ska ta över företagsverksamheten. Detta är ett vanligt alternativ när generationsväxlingen sker inom familjen. Vid en gåva uppkommer det inte någon överlåtelsevinst, eftersom överlåtelsen sker vederlagsfritt. Men det är möjligt att gåvoskatt

påförs ifall aktierna ges vederlagsfritt. Gåvoskatten bedöms och gåvoskatten påförs utifrån aktiernas gängse värde. I detta fall kommer alltså överlåtaren inte att beskattas.

Gåvoskatten beräknas även enligt vilken skatteklass gåvotagaren tillhör och gåvans beskattningsbara belopp. Enligt 11 § i lagen om skatt på arv och gåva, hör gåvogivarens make/maka och arvingar till skatteklass 1. Till den andra skatteklassen hör andra släktingar och utomstående. (Finlex, 1940).

Tabell 1. Skatteklass 1 för gåva

Värde på gåvan i euro	Skatt vid nedre gräns i euro	Skatt på överstigande del i euro
5 000 - 25 000	100	8 %
25 000 - 55 000	1 700	10 %
55 000 - 200 000	4 700	12 %
200 000 - 1 000 000	22 100	15 %
1 000 000 -	142 100	17 %

(Skatteförvaltningen, 2022)

Tabell 2. Skatteklass 2 för gåva

Värde på gåvan i euro	Skatt vid nedre gräns i euro	Skatt på överstigande del i euro
5 000 - 25 000	100	19 %
25 000 - 55 000	3 900	25 %
55 000 - 200 000	11 400	29 %
200 000 - 1 000 000	53 450	31 %
1 000 000 -	310 450	33 %

(Skatteförvaltningen, 2022)

Exempel 1:

En dotter får en gåva av sin far på 25 100 euro. Skatten är 1700 euro för en gåva på 25 000 euro enligt tabellen för skatteklass 1. Skatten för den överstigande delen på 100 euro blir 10 euro, alltså 10 procent av 100 euro. Sammanlagt betalar dottern 1710 euro i gåvoskatt.

Exempel 2:

En dotter får en gåva av sin farbror på 25 100 euro. Skatten är 3900 euro för en gåva på 25 000 euro enligt tabellen för skatteklass 2. Skatten för den överstigande delen på 100 euro blir 25 euro, alltså 25 procent av 100 euro. Sammanlagt betalar dottern 3925 euro i gåvoskatt.

Gåvoskatten skiljer sig mellan exempel 1 och exempel 2 på grund av gåvans överlåtare. Eftersom överlåtaren i exempel 1 är nära släkting med mottagaren och mottagaren är arvinge till överlåtaren påförs gåvoskatten enligt skatteklass 1. I exempel 2 är överlåtaren en utomstående, vilket betyder att gåvoskatten påförs enligt skatteklass 2.

3.2.1 Gåva som förskott på arv

När en gåva ges till en bröstarvinge under överlåtarens livstid anses det vanligen vara förskott på arv. En gåva är vanligtvis inte ett förskott på arv ifall överlåtaren ger alla bröstarvingar en gåva som motsvarar samma storlek, överlåtaren ger gåvan till sin enda bröstarvinge eller att det i gåvobrevet tydligt är fastställt att gåvan inte beaktas som förskott på arv. (Skatteförvaltningen, 2023).

3.3 Köp av gåvokaraktär

Generationsväxling som sker genom köp av gåvokaraktär innebär att vederlaget uppgår till högst 75 procent av aktiernas gängse värde, alltså ett lägre pris än vad egendomen egentligen är värd. Vid ett köp av gåvokaraktär kan det även uppstå gåvoskatt, eftersom en del av överlåtelsen sker genom gåva. I detta fall är det skillnaden mellan gängse priset och vederlaget, som anses som gåva.

Som tidigare nämndes i kapitel 3.1 gäller även här en överlåtelseskatt på 1,6 procent för köparen på den del som inte anses som gåva. På den del som anses som gåva betalas gåvoskatt. (Finlex, 1940).

*Exempel 3:***Tabell 3. Köp av gåvokaraktär exempel**

Gångse värde	100 000 euro
Försäljningspris	74 900 euro
Gåvans värde	25 100 euro

Ifall aktier säljs till ett pris på 74 900 euro och aktiernas gångse värde är 100 000 euro, är det frågan om ett köp av gåvokaraktär. I detta fall anses 25 100 euro vara som gåva och 74 900 euro är vederlaget som betalats för aktierna.

Överlåtelseskatt på 1,6 procent betalas på köpesumman på 74 900 euro och gåvoskatt påförs på delen som anses som gåva, alltså 25 100 euro. Ifall överlåtaren är nära släkting med köparen påförs gåvoskatten på samma sätt som i exempel 1 i föregående kapitel, men ifall överlåtaren är en utomstående påförs gåvoskatten enligt exempel 2.

4 Skattelättnader

Det är möjligt för både överlåtaren och övertagaren att få en del skattelättnader när man genomför en generationsväxling. När aktierna överläts genom köp kan man yrka på skattelättnad för överlåtelsevinsten och när aktierna överläts vederlagsfritt kan man yrka på skattelättnad för gåvoskatten. I detta kapitel tas det upp vilka skattelättnader som finns, vad de innebär och några exempel på hur de kan se ut.

4.1 Skattelättnad för överlåtelsevinst

Enligt inkomstskattelagen 48 § finns det en specialbestämmelse gällande generationsväxlingar som kan leda till att denna vinst är skattefri (Finlex, 1992). För att detta ska vara möjligt behöver man uppfylla dessa tre villkor:

- Att den skattskyldige överlåter aktier eller andelar, som innebär en egendomsandel på minst 10 procent i bolaget
- Att aktierna ägts av överlåtaren i minst 10 år eller av en person som överlåtaren fått aktierna vederlagsfritt från
- Övertagaren är en nära släkting som övertar aktierna själv eller tillsammans med make eller maka.

I detta fall menas nära släkting som överlåtarens barn eller annan bröstarvinge, syskon såsom syster, bror, halvsyster eller halvbror. Dessa kan själva eller tillsammans med make eller maka köpa aktierna.

Ifall skattelättnad har beviljats för överlåtelsevinsten påverkar detta övertagarens beskattning ifall aktierna överläts vidare innan fem år från anskaffningen. Denna skattelättnads förlust påverkar alltså inte beskattningen för den som fått den ursprungligen, utan ökar överlåtelsevinsten för den som sedan överlåter egendomen vidare. (Skatteförvaltningen, 2020).

Exempel 4:

En far har sålt sina aktier till sin dotter, som han har ägt i över 12 år. Tre år senare säljer dottern vidare aktierna. Överlåtelsevinsten räknas ut enligt följande:

Tabell 4. Inköpspris och överlåtelsepris exempel

	Far	Dotter
Inköpspris	35 000 euro	100 000 euro
Överlåtelsepris	100 000 euro	210 000 euro

Vid beräkningen av faderns överlåtelsevinst görs avdraget på 40 procent av överlåtelsepriset på 100 000 euro såsom anskaffningsutgift, eftersom han har ägt aktierna i över 10 år, och som tidigare nämndes i kapitel 3.1. Även eftersom den presumtiva anskaffningsutgiften som bestäms är högre än det ursprungliga anskaffningspriset på 35 000 euro. Överlåtelsevinsten blir alltså 60 000 euro eftersom avdraget på 40 procent blir 40 000 euro. Med stöd av 48 § i inkomstskattelagen är denna överlåtelsevinst skattefri.

Vid beräkningen av dotterns överlåtelsevinst tillämpas bestämmelsen i 48 § i inkomstskattelagen gällande förlorande av skattelättnad eftersom det gått mindre än fem år sedan anskaffningen. Från dotterns anskaffningsutgift på 100 000 euro, görs därför ett avdrag på 60 000 euro. Det vill säga det belopp som inte ansågs vara skattepliktig inkomst för fadern. Dotterns överlåtelsevinst blir därför 170 000 euro eftersom överlåtelsepriset på 210 000 euro subtraherat med anskaffningsutgiften på 40 000 euro efter avdraget blir 170 000 euro.

4.2 Skattelättnad vid gåvoskatt

Det är möjligt att få skattelättnad på gåvoskatten ifall villkoren uppfylls enligt 55 § i lagen om skatt på arv och gåva. Det är möjligt att få partiell skattelättnad eller full skattelättnad.

Villkoren för partiell skattelättnad är följande:

- att gåvan består av ett företag eller en del därav
- att gåvomottagaren fortsätter att driva företagsverksamheten
- det skattebelopp som ska betalas utgör mer än 850 euro för företaget.

Villkoren för full skattelättnad är följande:

- att det som överlåts är ett företag eller en del därav
- att gåvomottagaren fortsätter driva företagsverksamheten
- att vederlaget för överlåtelsen överstiger 50 procent av aktiernas gängse värde

Ifall företaget beviljas partiell skattelättnad räknas den ut med hjälp av företagets gängse värde och generationsväxlingsvärde. Generationsväxlingsvärdet, det vill säga gv-värdet, räknas med 40 procent av företagets nettoförmögenhet eller aktiernas matematiska värde. Företagets nettoförmögenhet är det samma som tillgångarna minus skulderna, alltså företagets egna kapital. För att räkna ut aktiernas matematiska värde delas nettoförmögenheten med antalet aktier i företaget. För att sedan räkna ut skattelättnaden tas skillnaden mellan gängse värdet och generationsväxlingsvärdet. Ifall detta belopp efter uträkningar betyder att gåvoskatten understiger 850 euro, kommer gåvoskattens belopp ändå bli 850 euro eftersom det är det lägsta beloppet gåvoskatten kan vara. Ifall företaget beviljas full skattelättnad innebär det att skattebeloppet i sin helhet inte debiteras. (Skatteförvaltningen, 2020).

Enligt 57 § i lagen om skatt på arv och gåva betyder en del av ett företag minst en tiondel av företaget, alltså i ett aktiebolag, minst 10 procent av aktierna i företaget. Gåvomottagaren måste fortsätta företagsverksamheten i minst fem år för att kunna behålla skattelättnaden. I dessa båda fallen behöver den skattskyldige lämna in en ansökan

till Skatteförvaltningen för att kunna få skattelättnaden innan gåvobeskattningen har verkställts.

Ifall skattelättnad har uppfyllts och övertagaren, alltså den skattskyldige, överlåter huvuddelen av aktierna inom 5 år från att gåvobeskattningen har verkställts, kommer skattelättnaden förloras. Denna förlust av skattelättnad innebär att den andel av skatten som inte debiterats, kommer att debiteras. Detta belopp förhöjs dessutom med 20 procent. Ifall egendomen överlåts vidare genom arv, förlorar man inte skattelättnaden.

Det är även möjligt att få en förlängning på betalningstiden för gåvoskatten. Enligt 56 § i lagen om skatt på arv och gåva är villkoren för en förlängd betalningstid att gåvan består av ett företag eller en del av ett, att gåvomottagaren fortsätter driva företagsverksamheten och att gåvoskattebeloppet som ska betalas för företaget är över 1700 euro (Finlex, 1940). Detta behöver ansökas om hos Skatteförvaltningen före gåvobeskattningen verkställs. Den förlängda betalningstiden genomförs så att det skattebelopp som ska debiteras är lika stora årligen under högst tio år. Det årliga beloppet ska vara minst 850 euro.

Om det skattebelopp som ska betalas till exempel är 9000 euro och betalningstiden förlängs, kan det årliga skattebeloppet som debiteras vara 900 euro, ifall betalningstiden är 10 år. Vid en förlängd betalningstid tas det inte ut någon ränta. (Finlex, 1940).

Exempel 5:

En dotter får aktier i ett företag i gåva av sin far som är värda 25 100 euro. Aktierna omfattar 12 procent av företagets aktier vilket uppfyller kriteriet, ett företag eller en del därav. Dottern kommer att fortsätta med verksamheten efter gåvoöverlåtandet. Gåvoskatten som ska betalas är 1710 euro enligt skatteklass 1.

I detta fall uppfylls alla kriterier för partiell skattelättnad av gåvoskatten. Eftersom gåvan är ett företag eller en del därav då aktierna omfattar 12 procent av företagets aktier, dottern kommer fortsätta med företagsverksamheten och skattebeloppet överstiger 850 euro.

Exempel 6:

En dotter får köpa aktier av sin far för 51 000 euro och aktiernas gängse värde är 100 000 euro. Aktierna omfattar 12 procent av företagets aktier och dottern planerar att fortsätta med företagsverksamheten.

I detta fall uppfylls alla kriterier för full skattelättnad av gåvoskatten. Eftersom gåvan är ett företag eller en del därav då aktierna omfattar 12 procent av företagets aktier, som enligt 57 § i lagen om skatt på arv och gåva betyder en del av ett företag, dottern kommer fortsätta med företagsverksamheten och vederlaget som dottern köper aktierna för överstiger 50 procent av aktiernas gängse värde.

Gåvans värde här räknas ut genom att subtrahera det belopp dottern betalat från gängse värdet:

$$100\,000 \text{ euro} - 51\,000 \text{ euro} = 49\,000 \text{ euro}$$

Eftersom gåvans värde då är 49 000 euro blir gåvoskattebeloppet 4100 euro då det räknas ut enligt följande:

$$((49\,000 - 25\,000) * 0,10) + 1700 = 4100 \text{ euro}$$

I både exempel 5 och exempel 6 krävs det att dottern, alltså övertagaren yrkar på skattelättnad. Orsaken till att det i exempel 5 inte uppfyller kraven för full skattelättnad är att inget vederlag betalas för aktierna. Ifall full skattelättnad vill uppnås krävs det att vederlaget överstiger 50 procent av aktiernas gängse värde.

5 Företagsvärdering

En företagsvärdering innebär att man uppskattar ett värde på företaget och verksamheten. Detta eftersom det inte finns några företagsvärderingar som genererar ett exakt värde på företaget, utan en subjektiv uppskattning baserat på värderarens analys, erfarenhet och kunskap (Nilsson;Isaksson;& Martikainen, 2002, s. 27). För att kunna beräkna på hur en skattemässigt lönsam generationsväxling går till behöver man utgå ifrån ett värde på företaget. En företagsvärdering kan vara komplicerad att utföra och det rekommenderas ofta att ta hjälp av experter inom området. I detta kapitel kommer jag ta upp de vanligaste sätten att värdera ett företag och som passar bra inför en generationsväxling. När man värderar ett företag inför en generationsväxling är målet sällan att få ett högt värde på företaget eftersom man vill uppnå en lönsam generationsväxling för alla parter.

5.1 Substansvärde

”Substansvärdet är detsamma som värdet på investerat eget kapital i företaget, det vill säga det sammanlagda marknadsvärdet på företagets tillgångar efter avdrag för marknadsvärdet på företagets skulder” (Nilsson;Isaksson;& Martikainen, 2002, s. 64). Substansvärdet är ofta det lägsta värdet som företaget värderas till eftersom företagets immateriella egendom inte tas i beaktan i uträkningen (Suomi, 2022).

Företagets substansvärde, dvs. förmögenhetsvärde, visar företagets skuldfria tillgångar. Detta räknas ut genom att ta företagets tillgångar minus företagets skulder, vilket blir i princip detsamma som företagets eget kapital. Till tillgångarna hör bland annat materiella tillgångar, som till exempel maskiner, markområden och fastigheter, placeringar, inventarier, kortfristiga fordringar och kassa och bank. Till skulder hör främmande kapital, kortfristiga och långfristiga skulder, som till exempel banklån, leverantörsskulder och skatteskulder. Detta räknas på basis av senaste räkenskapsperiodens balansräkning. (Skatteförvaltningen, 2022).

5.2 Avkastningsvärde

Avkastningsvärdet grundar sig på den framtida avkastningen för företaget. Vid beräkning av företagets avkastningsvärde använder man i allmänhet sig av de tre senaste räkenskapsperiodernas resultaträkning, alltså de senaste årens genomsnittliga vinst. (Vasek, 2022).

Avkastningsvärdet räknas ut enligt formeln: $\text{värde} = T/i$

Där T är det genomsnittliga årsresultatet och i är kapitaliseringsräntesatsen. (Skatteförvaltningen, 2022) .

5.3 Gångse värde

Enligt 9 § i lagen om skatt på arv och gåva avses gångse värde som egendomens sannolika överlåtelsepris.

Företagets gångse värde kan även räknas ut på basis av substansvärdet och avkastningsvärdet. Ifall substansvärdet är större än eller lika stort som avkastningsvärdet, blir företagets gångse värde samma som substansvärdet. Ifall avkastningsvärdet är större än substansvärdet blir gångsevärdet medeltalet mellan dessa två (Skatteförvaltningen, 2022). Det går även att räkna ut aktiens gångsevärde. Det görs genom att dividera företagets gångsevärde med antal aktier i företaget.

6 Fallstudie av företag X

I detta kapitel introduceras exempel företaget X och även värderingen av företaget till dess substansvärde och avkastningsvärde. Till min hjälp har jag använt boksluten för åren 2019, 2020 och 2021. I teoridelen har jag introducerat vilka alternativ som kan vara möjliga för en generationsväxling och hur ett företag kan värderas, som kommer tillämpas praktiskt på företag X i detta kapitel. I slutet av kapitlet beräknas de olika alternativen och i diskussionskapitlet kan läsas vilket alternativ som är mest lönsammast.

6.1 Om företaget

Företaget som värderas samt beräknas de möjliga generationsväxlingsalternativen i denna fallstudie kallas för företag X. Detta företag är ett onoterat aktiebolag. Detta är ett företag som grundades 1999 av samma person som äger det nu. De har sin verksamhet i Finland, på Åland och i Sverige, men de är främst verksamma inom Österbotten med omnejd. Företaget sysselsätter cirka 18 personer och omsätter cirka två miljoner euro per år. De är främst verksamma inom olika tjänster inom brandsäkerhet och rengöringstjänster. Deras kunder är allt från stora företag till privatpersoner.

I beräkningarna i kapitel 7 visas olika alternativ hur det ser ut ifall alla tre barnen blir övertagare, ifall två av tre barn blir övertagare eller ifall endast ett av tre barn blir övertagare av företag X. Det visas även vad som händer med de andra barnen ifall endast en eller två av dem tar över företaget.

6.2 Värdering av företag X

För att fastställa ett värde på företag X görs värderingen enligt substansvärde metoden och avkastningsvärde metoden. Detta eftersom enligt Skatteförvaltningens anvisningar är det de metoderna som är mest realistiska att använda för att få ett värde på företaget inför en generationsväxling. Målet med denna värdering är alltså inte att få ett så högt värde som möjligt på företaget, utan att få ett värde så att generationsväxlingen blir så lönsam som möjligt. Jag beräknar även företagets gängse värde. Företag X har totalt 50 aktier och deras aktiekapital är 8 403,14 euro, vilket är 168,06 euro per aktie.

6.2.1 Substansvärde

Som tidigare nämndes i kapitel 5.1 är alltså substansvärdet ofta det lägsta värdet ett företag värderas till. För att räkna ut företagets substansvärde har jag valt att utgå ifrån balansräkningen från år 2021.

Tabell 5. Företag X substansvärde

Balansräkning	Värde i euro
<i>Tillgångar</i>	
Maskiner och inventarier	174 077
Omsättningstillgångar	37 047
Fordringar	832 911,17
Kassa och bank	300 421,44
Tillgångar totalt	1 344 456,61
<i>Skulder</i>	
Långfristiga skulder	494 970,35
Kortfristiga skulder	547 752,25
Skulder totalt	1 042 722,60
Företagets substansvärde	301 734,01

Beloppen som används i tabellen är tagna ur företag X balansräkning från år 2021. Företagets substansvärde har räknats ut genom att ta tillgångar minus skulder, alltså med andra ord företagets egna kapital. Uträkningen blir därför 1 344 456,61 euro minus 1 042 722,60 euro, vilket ger oss ett substansvärde på 301 734,01 euro.

6.2.2 Avkastningsvärde

Företagets avkastningsvärde är i princip en överblick vad företaget kommer generera för resultat i framtiden. Det räknas ut på basis av de tre senaste räkenskapsperioders resultat.

I och med att företag X bokslut för år 2022 inte är klart ännu, använder jag mig av resultaten för år 2019, 2020 och 2021.

I tabellen nedan har jag tagit fram resultaten för de tre åren och räknat ut ett medeltal för dessa. Som kapitaliseringsräntesats används 15 procent enligt Skatteförvaltningens anvisningar.

Tabell 6. Företag X avkastningsvärde

	Resultat i euro
2019	36 385,18
2020	33 068,22
2021	116 381,06
Medeltal	61 944,82
Totala avkastningsvärde	412965,47

Det årliga resultatet har varierat en del under dessa tre år. Medeltalet för tre år blev ett belopp på cirka 62 000 euro. Avkastningsvärdet kunde räknas ut genom att använda formeln som presenterades i kapitel 5.2., Avkastningsvärdet = T / i . Där T är det genomsnittliga årsresultatet alltså cirka 62 000 euro och i kapitaliseringsräntesatsen på 15 procent. Detta ger oss ett avkastningsvärde på cirka 413 000 euro.

6.2.3 Gångse värde

Som tidigare nämndes i kapitel 5.3 är gångse värdet det sannolika överlåtelsepriset på egendomen. I detta fall när substansvärdet är lägre än avkastningsvärdet räknas gångsevärdet ut genom att ta medeltalet på dessa två.

Tabell 7. Företag X gångse värde

Substansvärde i euro	301 734,01
Avkastningsvärde i euro	412 965,47
Gångse värde i euro	357 349,74

Gångse värdet för företag X blir alltså 357 349,74 euro. När företagets gångse värde är uträknat kan man räkna ut gångse värdet på företagets aktier. Det finns 50 aktier i företag X. Då blir alltså aktiernas gångse värde 357 349,74 dividerat med 50, som är 7147 euro.

Ifall substansvärdet skulle varit högre än avkastningsvärdet, skulle man ha använt substansvärdet som gångsevärde. Då skulle det i detta fall varit så att företagets gångsevärde varit 301 734,01 euro.

7 Beskattning av alternativen

För att kunna testa hur teorin fungerar i praktiken tas i detta kapitel upp beräkningar på de olika alternativen som nämns i kapitel 3. Jag tar även upp de olika skattelättnaderna som kan vara möjliga att uppnå.

7.1 Köp

När generationsväxlingen sker genom köp innebär det alltså att vederlaget för överlåtelsen är över 75 procent av gängse värdet. I detta fall kommer det uppstå en överlåtelsevinst för överlåtaren som är möjlig att yrka skattelättnad på. För övertagaren uppstår endast en överlåtelseskatt på 1,6 procent. Nedan beräknas både med 75,1 procent och 100 procent så att man tydligt får se en skillnad.

Som tidigare nämndes i kapitel 6.2.3 är företag X gängse värde 357 349,74 euro och aktiernas gängsevärde är 7147 euro.

Ifall överlåtaren säljer aktierna till **100 procent av gängse värde**, alltså för 357 349,74 euro, räknas överlåtelsevinsten ut baserat på hela vederlaget. Först räknas den presumtiva anskaffningsutgiften ut, eftersom det inte finns någon verklig anskaffningsutgift då grundaren och nuvarande ägaren är en och samma person. Den presumtiva anskaffningsutgiften räknas med 40 procent avdrag eftersom ägaren har ägt aktierna i över tio år. Uträkningen ser ut enligt följande:

$$357\,349,74 \text{ euro} * 0,4 = 142\,939,90 \text{ euro}$$

Överlåtelsevinsten räknas ut genom att subtrahera den presumtiva anskaffningsutgiften från överlåtelsepriset, alltså företagets gängse värde:

$$357\,349,74 \text{ euro} - 142\,939,90 \text{ euro} = 214\,409,84 \text{ euro}$$

Ifall överlåtaren säljer aktierna till **75,1 procent av gängse värde**, räknas överlåtelsepriset ut först för att sedan kunna beräkna den presumtiva anskaffningsutgiften ut enligt följande:

$$357\,349,74 \text{ euro} * 0,751 = 268\,369,66 \text{ euro}$$

$$268\,369,66 \text{ euro} * 0,4 = 107\,347,86 \text{ euro}$$

Överlåtelsepriset blir då 268 369,66 euro och den presumtiva anskaffningsutgiften 107 347,86 euro. För att räkna ut överlåtelsevinsten subtraheras den presumtiva anskaffningsutgiften från överlåtelsepriset:

$$268\,369,66 \text{ euro} - 107\,347,86 \text{ euro} = 161\,021,80 \text{ euro}$$

Överlåtelsevinsten betraktas som kapitalinkomst vilket beskattas med 30 procent upp till 30 000 euro och 34 procent på överstigande del.

Ifall det inte yrkas på skattelättnad skulle skattebeloppet för 100 procent av gängse värdet vara följande:

$$30\,000 * 0,3 + 161\,021,80 * 0,34 = 71\,699,35 \text{ euro}$$

Och skattebeloppet för 75,1 procent av gängse värde vara:

$$30\,000 * 0,3 + 131\,021,80 * 0,34 = 53\,547,41 \text{ euro}$$

För att överlåtelsevinsten ska vara skattefri för överlåtaren krävs det att villkoren som nämns i kapitel 4.1 uppfylls och att överlåtaren yrkar på skattelättnad. Överlåtaren för företag X uppfyller dessa kriterier eftersom egendomsandelen överstiger 10 procent av aktierna. Överlåtaren har ägt företaget sedan 1991, alltså i 32 år, vilket överstiger 10 år. Och övertagaren till företaget är en nära släkting vilket uppfyller det sista kravet för skattelättnad av överlåtelsevinsten.

För övertagaren/övertagarna uppkommer ingen annan skatt förutom överlåtelseskatten på 1,6 procent, vilket inte går att yrka skattelättnad på. Överlåtelseskatten som ska betalas för 100 procent av gängse värde och 75,1 procent av gängse värde räknas ut enligt följande:

Ifall **ett** barn köper företaget blir skattebeloppet:

$$357\,349,74 \text{ euro} * 0,016 = 5\,717,60 \text{ euro}$$

$$268\,369,66 \text{ euro} * 0,016 = 4\,293,91 \text{ euro}$$

Ifall **två** barn köper företaget blir skattebeloppet per barn:

178 674,87 euro * 0,016 = 2858,80 euro

134 184,83 euro * 0,016 = 2146,96 euro

Ifall **tre** barn köper företaget blir skattebeloppet per barn:

119 116,58 euro * 0,016 = 1905,87 euro

89 456,55 euro * 0,016 = 1431,30 euro

Tabell 8. Alternativ köp av företag X

	75,1 % av gängse värde	100 % av gängse värde
Kapitalinkomstskatt	53 547,41	71 699,35
Överlåtelseskatt 1 barn	4 293,91	5 717,60
Överlåtelseskatt 2 barn	2 146,96	2 858,80
Överlåtelseskatt 3 barn	1 431,30	1 905,87

För att förtydliga skillnaderna kan man se i tabellen hur de olika skattebeloppen är. Alltså är skattebeloppet som ska betalas för övertagaren mindre ifall aktierna köps till 75,1 procent av företagets gängse värde. Ifall överlåtaren dock inte yrkar på skattelättnad blir kapitalinkomstskatten betydligt högre vid försäljning med ett pris som är 100 procent av gängse värde. Men i detta fall utgås det från att alla möjliga skattelättnader yrkas på.

När generationsväxling sker genom köp behöver inte de andra barnen kompenseras ifall det är så endast en eller två av barnen köper företaget.

7.2 Gåva

När överlåtelse av egendomen sker vederlagsfritt i generationsväxlingen handlar det om en gåva. För överlåtaren innebär detta alternativ inga kostnader eftersom det inte uppkommer någon överlåtelsevinst. För övertagaren innebär detta alternativ gåvoskatt ifall gåvans värde överstiger 5000 euro enligt Skatteförvaltningens tabell över skatteklass 1 som visas i kapitel 3.2.

I detta alternativ används skatteklass 1 eftersom övertagaren/övertagarna är barn till överlåtaren, vilket innebär arvinge till övertagaren. Ifall alla aktier ges som gåva, blir gåvans värde det samma som företagets gängse värde, 357 349,74 euro.

Tabell 9. Överlåtelse genom gåva av företag X

	Gåvans värde i euro	Gåvoskatt i euro
1 barn övertar	357 349, 74	45 702,46
2 barn övertar	178 674,87	19 540,98
3 barn övertar	119 116,58	12 393,99

För att förtydliga tabellen ovan menas alltså att ifall endast ett av tre barn övertar företaget, och därmed får hela företaget som gåva, blir gåvoskatten 45 702,46 euro. För de övriga barnen krävs det en kompensation för denna gåva ifall överlåtaren inte vill att det ska avses som förskott på arv.

Ifall två av tre barn övertar företaget, minskar gåvans värde per person och även därmed gåvoskatten. I detta fall blir gåvoskatten 19 540,98 euro per barn. För det tredje barnet som inte är mottagare av gåvan krävs även här någon typ av kompensation ifall överlåtaren inte vill att det ska

Ifall alla tre barn övertar företaget, med lika stora andelar, blir gåvoskattebeloppet 12 393,99 euro per barn.

Dessa gåvoskatter behöver inte betalas ifall övertagaren eller övertagarna yrkar på skattelättnad och beviljas lättnad. Detta är möjligt eftersom villkoren för skattelättnad av gåvoskatt uppfylls. Det är möjligt att ansöka om ett förhandsavgörande från Skatteförvaltningen gällande beskattningsfrågor. Syftet med detta är att den skattskyldige ska på förhand kunna få veta hur Skatteförvaltningen kommer att behandla beskattningen av ärendet. (Skatteförvaltningen, 2023).

7.3 Köp av gåvokaraktär

Ifall överlåtelsen av egendomen sker mot ett vederlag som understiger 75 procent av gängse värde innebär det ett köp av gåvokaraktär. Jag kommer med detta alternativet att beräkna både för 75 procent av gängse värde och 50,1 procent av gängse värde. Detta görs eftersom att det inte går att yrka på skattelättnad av gåvoskatt ifall vederlaget understiger 50 procent av gängse värdet.

För övertagaren eller övertagarna innebär detta alternativet gåvoskatt på den del som anses som gåva, alltså skillnaden mellan aktiernas gängse värde och vederlaget som betalas för aktierna. Överlåtelseskatten på 1,6 procent ska även betalas för den del som inte anses som gåva, alltså på det belopp som betalats för aktierna.

För överlåtaren gäller i detta alternativet samma som i alternativet köp, att det ska betalas skatt på överlåtelsevinsten, ifall överlåtaren inte yrkar på skattelättnad.

Tabell 10. Uträkningar av gängse värde

	Belopp i euro
Företagets gängse värde	357 349,74
50,1 % av gängse värde	179 032,22
75 % av gängse värde	268 012,31

I tabellen ovan kan uträkningarna ses. Genom att beräkna 50,1 procent av företagets gängse värde får vi en summa på 179 032,22 euro och 75 procent av gängse värde en summa på 268 012,31 euro.

För att räkna ut delen som anses som gåva ifall vederlaget är **50,1 procent av gängse värde** blir det enligt följande:

$$357\,349,74 \text{ euro} - 179\,032,22 \text{ euro} = 178\,317,52 \text{ euro}$$

För att räkna ut delen som anses som gåva ifall vederlaget är **75 procent av gängse värde** blir det enligt följande:

$$357\,349,74 \text{ euro} - 268\,012,31 \text{ euro} = 89\,337,43 \text{ euro}$$

7.3.1 Ifall ett barn blir övertagare

Uträkning med **50,1 procent** av gängse värde:

Gåvoskatten enligt tabellen för skatteklass 1 blir då 19 498,10 euro ifall endast ett barn övertar företaget, eftersom gåvoskatten räknas ut enligt följande:

$$((178\,317,52 - 55\,000) * 0,12) + 4700 = 19\,498,10 \text{ euro}$$

Överlåtelseskatten på 1,6 procent som ska betalas, ifall ett barn övertar företaget, för den delen som inte anses som gåva räknas ut enligt följande:

$$179\,032,22 * 0,016 = 2864,52 \text{ euro}$$

Uträkning med **75 procent** av gängse värde:

Gåvoskatten enligt tabellen för skatteklass 1 blir då 8820,49 euro ifall endast ett barn övertar företaget, eftersom gåvoskatten räknas ut enligt följande:

$$((89\,337,43 - 55\,000) * 0,12) + 4700 = 8820,49 \text{ euro}$$

Överlåtelseskatten på 1,6 procent beräknas på den del som inte anses som gåva, alltså den del som vederlaget betalats för enligt följande ifall ett barn övertar företaget:

$$268\,012,31 \text{ euro} * 0,016 = 4288,20 \text{ euro}$$

7.3.2 Ifall två barn blir övertagare

Uträkning med **50,1 procent** av gängse värde:

Ifall två barn blir övertagare av företaget blir beloppet på gåvoskatten per barn:

$$((89\,158,76 - 55\,000) * 0,12) + 4700 = 8799,05 \text{ euro}$$

Ifall två barn övertar företaget blir vederlaget 89 516,11 euro per barn och då blir överlåtelseskatten per barn följande:

$$89\,516,11 * 0,016 = 1432,26 \text{ euro}$$

Uträkning med **75 procent** av gängse värde:

Ifall två barn blir övertagare av företaget blir beloppet på gåvoskatten per barn:

$$((44\,668,77 - 25\,000) * 0,10) + 1700 = 3666,88 \text{ euro}$$

Ifall två barn övertar företaget blir vederlaget 134 006,16 euro per barn och då blir överlåtelseskatten per barn följande:

$$134\,006,16 * 0,016 = 2144,10 \text{ euro}$$

7.3.3 Ifall tre barn blir övertagare

Uträkning med **50,1 procent** av gängse värde:

Ifall alla tre barn blir övertagare av företaget räknas gåvoskatten ut enligt följande per barn:

$$((59\,439,17 - 55\,000) * 0,12) + 4700 = 5232,70 \text{ euro}$$

Och ifall alla tre barn övertar företaget blir vederlaget 59 677,41 euro per barn och då blir överlåtelseskatten per barn enligt följande:

$$59\,677,41 * 0,016 = 954,84 \text{ euro}$$

Uträkning med **75 procent** av gängse värde:

Ifall alla tre barn blir övertagare av företaget räknas gåvoskatten ut enligt följande:

$$((29\,779,18 - 25\,000) * 0,10) + 1700 = 2177,92 \text{ euro}$$

Och ifall alla tre barn övertar företaget blir vederlaget 89 337,44 euro per barn och då blir överlåtelseskatten per barn enligt följande:

$$89\,337,44 * 0,016 = 1429,40 \text{ euro}$$

7.3.4 Sammanfattning och beskattning för säljaren

I alla dessa ovannämnda fall kan övertagaren yrka på full skattelättnad eftersom gåvan omfattar ett företag eller en del därav, alltså över 10 procent av aktierna, övertagaren kommer fortsätta att bedriva verksamheten och vederlaget överstiger 50 procent av aktiernas gängse värde.

Tabell 11. Se skillnaden mellan antalet övertagare med 50,1 procent av gängse värde

50,1 % av gängse värde	Gåvans värde i euro	Gåvoskatt i euro	Belopp som betalats	Överlåtelseskatt i euro
1 barn övertar	178 317,52	19 498,10	179 032,22	2 864,52
2 barn övertar	89 158,76	8 799,05	89 516,11	1 432,26
3 barn övertar	59 439,17	5 232,70	59 677,41	954,84

Uträkning när köpet är till 50,1 procent av gängse värde:

För att räkna ut överlåtelsevinsten för överlåtaren används den presumtiva anskaffningsutgiften, eftersom den verkliga anskaffningsutgiften inte kan användas då det är samma ägare som har det nu som startade företaget. Överlåtaren har ägt företaget i över tio år och därmed används 40 procent som avdrag. Därmed blir den presumtiva anskaffningsutgiften:

$$179\,032,22 * 0,4 = 71\,612,89 \text{ euro}$$

Överlåtelsevinsten för överlåtaren blir därför 107 204,92 euro genom att subtrahera den presumtiva anskaffningsutgiften från överlåtelsepriset.

$$179\,032,22 - 71\,612,89 = 107\,419,33 \text{ euro}$$

Enligt specialbestämmelserna i 48 § i inkomstskattelagen är denna överlåtelsevinst skattefri eftersom villkoren uppfylls. Dessa villkor är att egendomsandelen som överläts innebär minst 10 procent i bolaget, aktierna har ägts i minst 10 år av överlåtaren och att övertagaren är en nära släkting.

Ifall villkoren inte uppfyllts skulle överlåtaren behöva betala kapitalinkomstskatt på 35 249,67 euro enligt följande uträkning:

$$30\,000 * 0,3 + 77\,419,33 * 0,34 = 35\,322,57 \text{ euro}$$

Eftersom här uppfylls även alla villkor kan övertagaren yrka på skattelättnad.

Tabell 12. Se skillnaden mellan antalet övertagare med 75 procent av gängse värde

75 % av gängse värde	Gåvans värde i euro	Gåvoskatt i euro	Belopp som betalats	Överlåtelseskatt i euro
1 barn övertar	89 337,43	8 820,49	268 012,31	4 288,20
2 barn övertar	44 668,77	3 666,88	134 006,16	2 144,10
3 barn övertar	29 779,18	2 177,92	89 337,44	1 429,40

För att räkna ut överlåtelsevinsten när priset är 75 procent av gängse värde görs det på samma sätt som vid beräkningen av 50,1 procent av gängse värde. Vi börjar med att räkna ut den presumtiva anskaffningsutgiften:

$$268\,012,31 \text{ euro} * 0,4 = 107\,204,92 \text{ euro}$$

Sedan subtraheras den presumtiva anskaffningsutgiften från överlåtelsepriset för att få överlåtelsevinsten:

$$268\,012,31 \text{ euro} - 107\,204,92 \text{ euro} = 160\,807,39 \text{ euro}$$

Överlåtelsevinsten blir alltså 160 807,39 euro.

Villkoren enligt specialbestämmelserna uppfylls och denna överlåtelsevinst är skattefri ifall överlåtaren yrkar på skattelättnad.

Ifall det inte yrkas och beviljas skattelättnad, betalas kapitalinkomstskatt på överlåtelsevinsten enligt följande:

$$30\,000 * 0,3 + 130\,807,39 * 0,34 = 53\,474,51 \text{ euro}$$

Tabell 13. Jämföra alternativen 50,1 procent och 75 procent av gängse värde

För köparen	50,1 % av gängse värde	75 % av gängse värde
Gåvoskatt ifall 1 barn övertar	19 498,10	8 820,49
Gåvoskatt ifall 2 barn övertar	8 799,05	3 666,88
Gåvoskatt ifall 3 barn övertar	5 232,70	2 177,92
Överlåtelseskatt 1 barn	2 864,52	4 288,20
Överlåtelseskatt 2 barn	1 432,26	2 144,10
Överlåtelseskatt 3 barn	954,84	1 429,40
<i>Skatt totalt 1 barn</i>	<i>22 362,62</i>	<i>13 108,69</i>
Skatt efter yrkan på skattelättnad	2 864,52	4 288,20
<i>Skatt totalt 2 barn</i>	<i>10 231,31</i>	<i>5 810,98</i>
Skatt efter yrkan på skattelättnad	1 432,26	2 144,10
<i>Skatt totalt 3 barn</i>	<i>6 187,54</i>	<i>3 607,32</i>
Skatt efter yrkan på skattelättnad	954,84	1 429,40
För säljaren		
Överlåtelsevinst	107 204,92	160 807,39
Kapitalinkomstskatt	35 249,67	53 474,51
Skatt totalt efter yrkan på lättnad	0	0

För att förtydliga uträkningarna i detta kapitel ser man i tabellen ovan hur de olika skatterna skulle betalas ifall det inte yrkas på skattelättnad och vad det totala skattebeloppet skulle bli efter yrkan. Vi kan då se att beloppet är mindre ifall aktierna säljs till 50,1 procent av aktiernas gängse värde.

8 Resultat

I detta kapitel presenteras resultatet som jag kommit fram till i kapitel 7. Även värderingen av företaget och sammanfattningen hur de olika alternativen skulle se ut för företag X i en generationsväxling tas upp i detta kapitel.

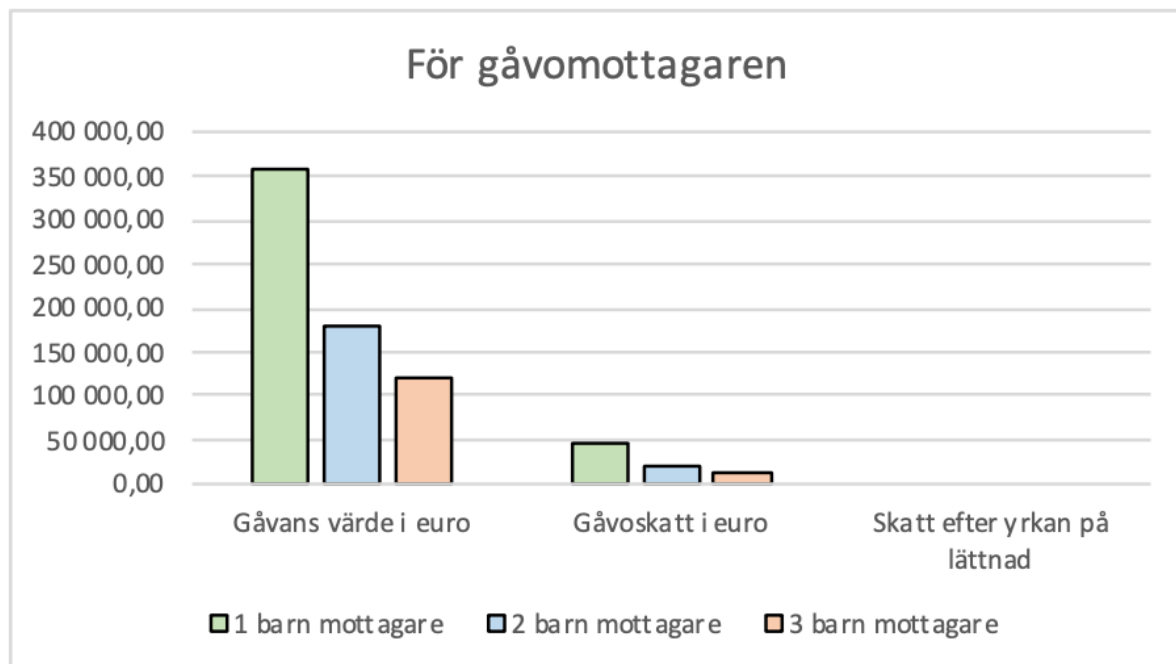
Företag X har en kommande generationsväxling framför sig och för tillfället är det fadern som äger företaget. Det finns tre barn som är eventuella övertagare och därför har jag i mina uträkningar i kapitel 7 tagit upp hur det skulle se ut ifall ett, två eller tre av barnen övertar företaget. Alla tre barn är aktiva i företaget redan nu vilket betyder att alla tre har en möjlighet att kunna vara övertagare.

Som värde på företag X utgick jag ifrån deras bokslut från år 2019-2021. Företagets substansvärde räknades ut genom att ta deras tillgångar minus skulder vilket gav oss ett värde på 301 734,01 euro. Detta värde baserades på balansräkningen från år 2021, vilket var det senaste årets bokslut som var färdigställt. För att räkna ut företag X avkastningsvärde utgick jag från dessa tre räkenskapsperioders resultat och fick ett värde på 412 965,47 euro.

Med hjälp av dessa värden kunde sedan ett gängse värde räknas ut för företag X. Eftersom substansvärdet var lägre än avkastningsvärdet räknades gängsevärdet ut genom att ta medeltalet på dessa två, vilket gav oss ett gängse värde på 357 349,74 euro. I och med att företag X har 50 aktier kunde vi se att aktiernas gängse värde blev 7147 euro.

För att kunna analysera vilket av generationsväxlingsalternativen som är det mest lönsamma för företag X är det många faktorer att ta i beaktande. Jag avser det mest lönsamma alternativet som det alternativ där det är lika lönsamt för båda parterna och detta diskuteras i följande kapitel.

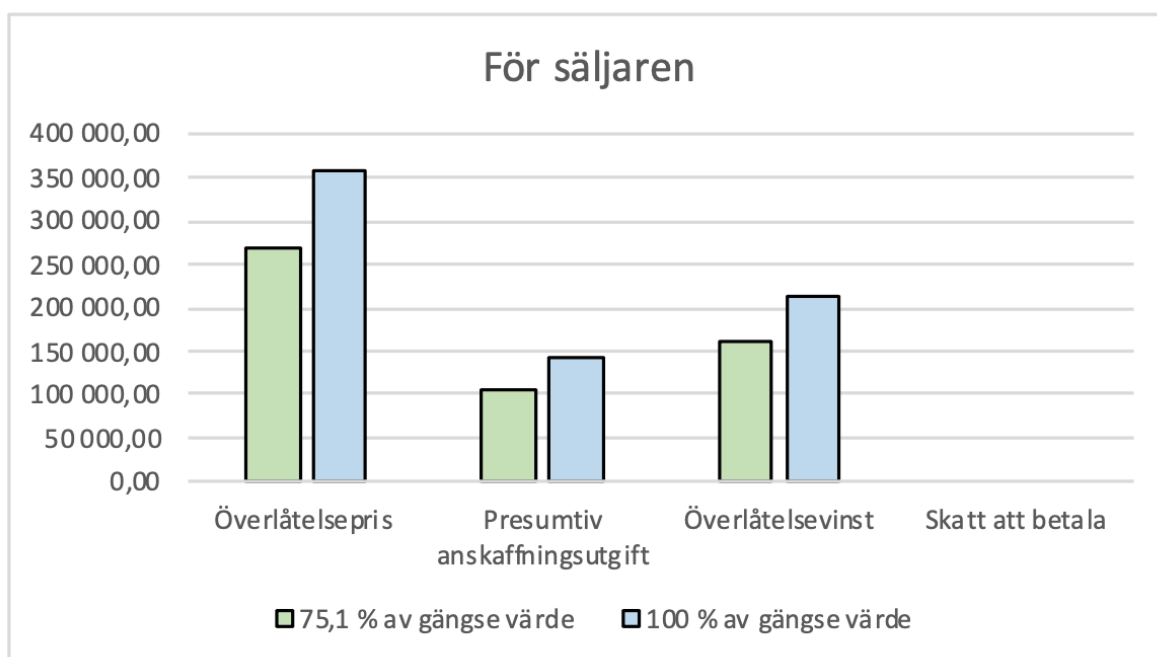
Ifall generationsväxlingen kommer ske genom gåva kommer det att se ut enligt 55 § i lagen om skatt på arv och gåva som följande skattemässigt:

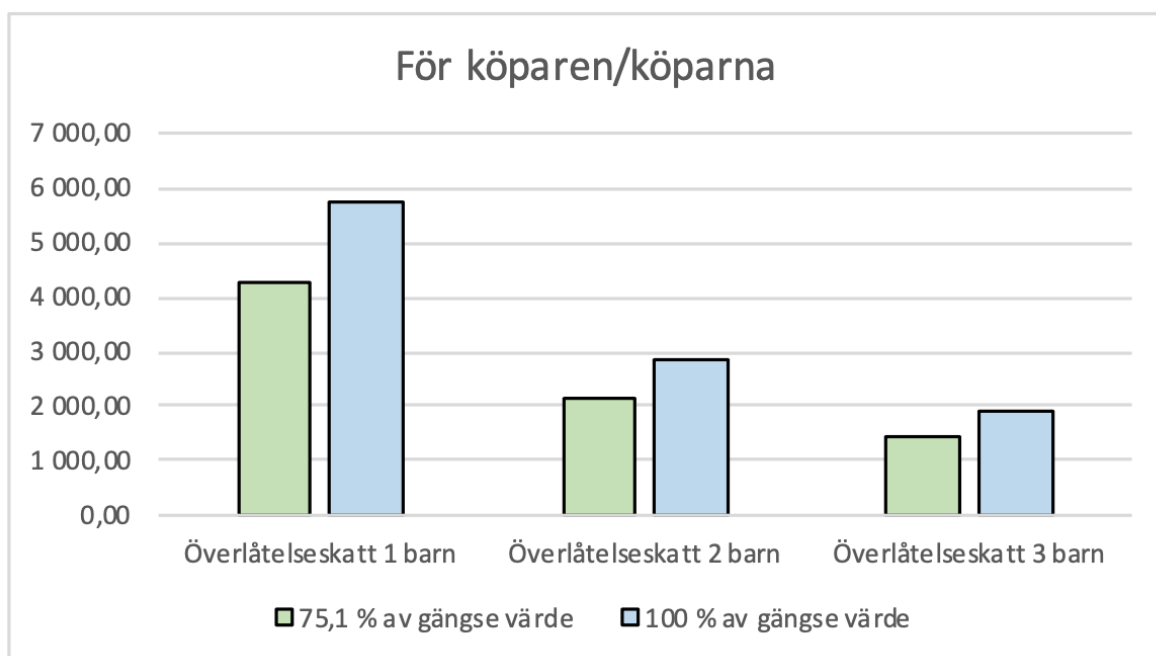
Figur 1. För gåvomottagare av företag X

I detta alternativ behöver alltså ingen skatt betalas ifall det yrkas på skattelättnad, vilket jag utgår ifrån i detta fall. Detta alternativt är kanske det mest lönsamma för barnen i och med att de inte behöver betala något vederlag för företaget. För överlåtaren är detta alternativ inte lönsamt då inget vederlag betalas. Det krävs även att de övriga barnen kompenseras ifall inte alla barn är mottagare av lika stora gåvor. Ifall barnen inte kompenseras kan detta komma att anses som förskott på arv och därmed påverka arvsbeskattningen.

Ifall generationsväxlingen för företag X sker genom köp kommer det att se ut enligt följande för köpare och säljare:

Figur 2. För säljaren av företag X

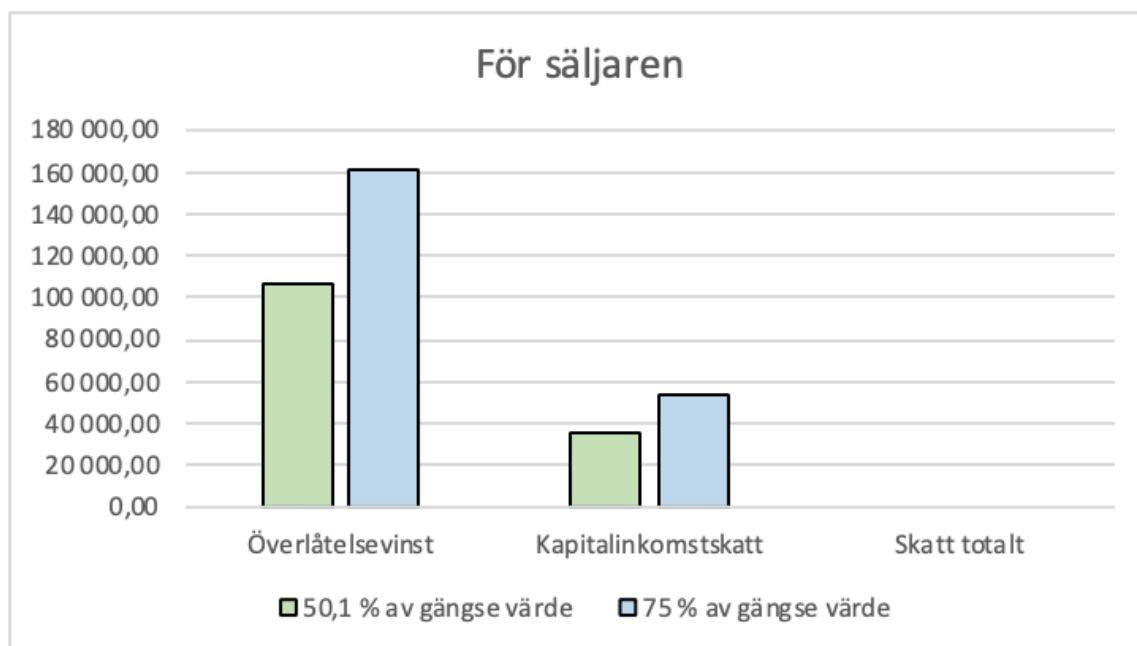

Figur 3. För köparen/köparna av företag X

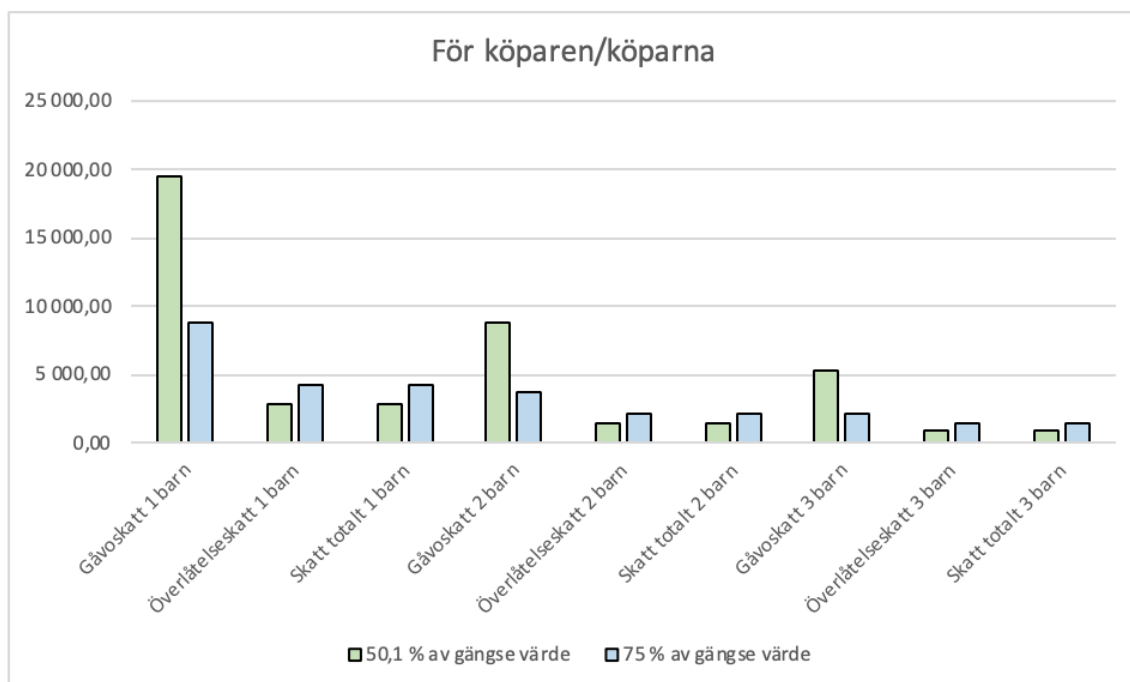
I detta alternativ är det även lönsamt för överlåtaren av företaget eftersom vederlag betalas. I och med att villkoren för skattelättnad uppfylls kommer ingen

kapitalinkomstskatt debiteras för överlåtaren. För köparen eller köparna av företag X kommer överlåtelseskatt att betalas och den minskar i värde beroende på om företaget säljs till 75,1 procent av gängse värde eller 100 procent av gängse värde och hur många av barnen som är köpare. I detta fall behöver inte de övriga barnen kompenseras ifall endast en eller två av barnen är köpare.

Och det sista alternativet, köp av gåvokaraktär, skulle se ut enligt följande skattemässigt:

Figur 4. För säljaren av företag X vid köp av gåvokaraktär

Figur 5. För köparen/köparna av företag X vid köp av gåvokarakter

I detta alternativ uppfylls även kriterierna för att yrka på skattelättnad vilket innebär att ingen kapitalinkomstskatt betalas av överlåtaren och ingen gåvoskatt behöver betalas av övertagaren eller övertagarna. Ifall företag X säljs till ett belopp som är 50,1 procent av gängse värde är det mest lönsamt för övertagarna eftersom deras överlåtelseskatt då inte är så hög, men överlåtaren får då en mindre summa för företaget. Ifall företag X säljs till ett värde som är 75 procent av gängse värde får överlåtaren en större summa men övertagarna betalar då en något högre överlåtelseskatt.

I alla tre alternativ utgår jag ifrån att alla möjliga skattelättnader yrkas på. För att få en inblick i hur beskattningen kommer att behandlas av Skatteförvaltningen borde ett förhandsavgörande ansökas om av Skatteförvaltningen. Detta är en avgiftsbelagd ansökan men som i allmänhet gynnar den skattskyldige då man får veta på förhand hur ärendet troligen kommer behandlas.

9 Diskussion

I detta kapitel analyseras de olika alternativen från föregående kapitel och fördelar och nackdelar med dem tas upp. Även det alternativ som jag ser som mest lämpligt för företag X presenteras. En analys av forskningens reliabilitet och validitet summeras mot slutet av kapitlet. I slutet av kapitlet introduceras förslag till fortsatt forskning att presenteras.

Alla generationsväxlingar är individuella och därför finns det inga rätt eller fel sätt att genomföra dem på. Det gäller därför detsamma för den kommande generationsväxlingen i företag X. Det som är viktigt inför alla generationsväxlingar är att planeringen börjas i god tid och att målet med generationsskiftet är klart från processens start. Planeringen är viktig för att man ska kunna genomföra en lönsam generationsväxling och kunna ta del av skattelättnader som är möjliga att yrka på. Under hela processens gång är kommunikationen mellan överlåtaren och övertagaren väldigt viktig.

Syftet med arbetet var att ta reda på hur en generationsväxling går till och hur beskattningen ser ut och även hur beskattningen för mottagaren ser ut. Syftet var även att kunna hjälpa företag X inför deras kommande generationsväxling och att detta arbete skulle kunna fungera som en grund för dem. Teoridelen användes som en bra grund för att kunna genomföra företagsvärderingen och uträkningarna av de olika alternativen skattemässigt i den empiriska delen. För att kunna beräkna de olika skattepåföljderna av alternativen behövde jag veta företagets gängse värde. Detta räknades ut med hjälp av företagets substansvärde och avkastningsvärde.

Det finns fördelar och nackdelar med alla alternativen som finns i uträkningarna i föregående kapitel. Fördelen med att företag X skulle överlåtas som gåva är att barnen inte behöver någon finansiering för att överta företaget. Kriterierna för att yrka på skattelättnad uppfylls vilket betyder att troligen behöver ingen gåvoskatt betalas. Detta kan säkerställas genom att ansöka om ett avgiftsbelagt förhandsavgörande från Skatteförvaltningen gällande beskattningen. Med alternativet gåva behöver inte heller någon överlåtelseskatt betalas för övertagaren eller övertagarna. Nackdelen med att överlåtelsen skulle ske genom gåva är att överlåtaren inte får något vederlag och därmed ingen ersättning för företaget som byggts upp under flera år. En nackdel är också att ifall inte alla barn övertar företaget krävs det en kompensation för de barn som inte övertar företaget. Detta betyder

för överlåtaren eller alternativt övertagaren att det blir ännu dyrare ifall kompensationen är i en summa pengar, ett annat alternativ kunde vara att t.ex. sommarstuga eller annan egendom överlåts till de barnen som inte tar över en del av företaget.

Fördelen med att överlåtelsen sker genom köp är att överlåtaren får en tryggad pension både ifall företaget skulle säljas till 100 procent av gängse värdet eller till 75,1 procent av gängse värdet. Nackdelen med alternativet köp är att övertagaren eller övertagarna behöver finansiering för att kunna köpa företaget. För att göra det lättare för övertagaren eller övertagarna kan priset på företaget vara till 75,1 procent av gängse värdet utan att räknas som ett köp av gåvokaraktär.

Fördelen med alternativet köp av gåvokaraktär är att vederlaget som ska betalas för övertagarna inte är så högt vilket betyder att övertagaren eller övertagarna inte behöver lika mycket likvida medel för att kunna köpa företaget. Nackdelen med köp av gåvokaraktär är att både kapitalinkomstskatt och gåvoskatt ska betalas ifall inte yrkandet av skattelättnad skulle godkännas, men i och med att villkoren uppfylls för detta borde ingen skatt betalas. I detta fall bör även de andra barnen behövas kompenseras ifall inte alla tre barn är övertagare av företaget.

En nackdel som gäller alla de olika alternativen är att ifall alla tre barn blir övertagare och därmed äger samma andel i företaget är det ingen som är majoritetsägare. Då skulle det vara viktigt att direkt från början klargöra vem som kommer ha mest ansvar, vara verkställande direktör och så vidare. En idé kunde vara isåfall att ett av barnen skulle få en större del och därmed vara majoritetsägare. Detta bör tydligt definieras i ett bolagsavtal som görs upp i samband med överlåtelsen. I alla olika alternativ utgår jag ifrån att övertagaren eller övertagarna kommer att fortsätta med företagsverksamheten i åtminstone fem år. Ifall de skulle sälja eller överlåta företaget vidare innan det innebär det att den odebiterade skatten på överlåtelsevinsten påförs från föräldern till barnet som säljer. En annan risk som gäller alla alternativen är vad som händer ifall säljaren avlider kort efter överlåtelsen av företaget. Alla dessa faktorer handlar alltså om skatteplaneringen, där det finns flera för- och nackdelar med planeringen, men det som är viktigt är att man är medveten om detta och tar det i beaktande under processer som en generationsväxling som sker inom familjen.

För att avgöra vilket alternativ som vore det mest lönsamma för företag X har jag tagit båda parterna i beaktande, så att det skulle bli lönsamt för alla parter. Efter en diskussion med företagets ägare kan det konstateras att företagets nuvarande ägare inte vill att barnen ska behöva ta stora lån för att ha möjlighet att köpa företaget, därför kan åtminstone köp till 100 procent ignoreras (Personlig kommunikation 24.5.2023). Men ägaren vill dock ändå få ut någonting av företaget och därmed är egentligen inte gåva ett alternativ heller. Gängse värdet på företaget ansågs vara ett relativt bra värde inför en generationsväxling, men ifall företaget skulle säljas på marknaden skulle värdet behöva vara betydligt högre och då ta hänsyn till immateriella tillgångar, maskinernas och fordonens värden. Eftersom en stor del av fordonen och maskinerna redan är helt avskrivna.

Efter en diskussion med en rådgivare på Vasek (Privat kommunikation 25.4.2023) kan det konstateras att det finns väldigt många faktorer som man måste beakta inför en generationsväxling. Det som åtminstone är klart inför denna kommande generationsväxling är att överlåtarna kommer att ta över aktierna och alltså inte enbart verksamheten.

Ett alternativ som kunde passa bra för företag X är att företaget säljs till ett pris mellan 50,1 procent och 75 procent och att parterna kommer överens och gör upp en skriftlig avbetalningsplan över tid, för exempelvis en fem års period. Det är viktigt att detta bestäms skriftligen hur betalningsplanen ser ut, hur stor det totala beloppet som ska betalas är och på hur lång tid betalningen ska ske. Detta innebär att köpet är av gåvokaraktär och därmed ska det yrkas på skattelättnad av gåvoskatten samt skatten på överlåtelsevinsten. I och med att överlåtelsepriset är lägre när det handlar om köp av gåvokaraktär innebär det även att överlåtelsevinsten blir lägre och därmed även skatten. Ifall barnen eller barnet då skulle sälja vidare företaget innan det gått fem år skulle det innebära att skatten som då påförs inte är lika hög som den skulle vara ifall överlåtelsepriset varit till ett belopp mellan 75,1 procent och 100 procent. Den skatt som kommer debiteras av mottagaren är överlåtelseskatten och den går inte att yrka skattelättnad på. Detta skulle innebära att överlåtaren får vederlag för företaget han har byggt upp under en lång tid och att barnet eller barnen inte behöver ta stora lån för att kunna köpa företaget.

Andra faktorer som kan komma att påverka generationsväxlingen för företag X är bland annat hur barnens likvida medel ser ut då. Det är svårt att kunna avgöra nu hur barnen har

ekonomisk möjlighet att kunna köpa företaget inom några år. En viktig faktor som även kommer påverka generationsväxlingen i framtiden är hur företagets värde ser ut just då och hur tillgångarna och skulderna ser ut när generationsväxlingen görs. Det som även kan komma att påverka generationsväxlingar i allmänhet är övertagarnas kompetens och hur de har möjlighet och kunskap att kunna ta över företaget.

9.1 Reliabilitet och validitet

För att analysera ett forskningsarbete används i allmänhet reliabilitet och validitet. Dessa metoder mäter hur trovärdig forskningen är och till vilken grad forskningen mäter det man vill att den ska mäta och besvara.

Denna forskning uppnår en relativt hög reliabilitet eftersom den baseras på anvisningar, litteraturer och även företag X bokslut från de senaste åren. Skulle värderingen göras om för ett annat företag av samma storlek och med samma ekonomiska situation skulle värdena troligen bli nära det samma som i denna forskning. Det är svårt att kunna säga vad som skulle vara ett exakt värde på företag X ifall inte immateriella tillgångar som till exempel rykte, kunder och avtal tas i beaktan. Det är dock även svårt att kunna lägga fram ett matematiskt värde på dessa faktorer. I själva resultatet är dock reliabiliteten inte lika hög eftersom om forskningen görs om kan det hända att resultatet blir annorlunda eftersom detta är mer en individuell fråga som kan besvaras på olika sätt. Det som är mest lönsamt för ett företag är kanske inte det alternativ som passar för företaget, överlåtaren och övertagaren. Validiteten för denna forskning är även relativt hög eftersom de frågorna som har ställts har även besvarats.

9.2 Fortsatt forskning inom ämnet

Förslag till fortsatt forskning efter detta arbete kunde vara att göra en analys av hur generationsväxlingen har gått för företag X när den är genomförd och vilket alternativ som användes och ansågs som mest lönsamt just då och även analysera varför det alternativet valdes. För att få ett ännu trovärdigare pris på företag X kunde en kassaflödesanalys utföras vilket även skulle hjälpa företaget att få information om hur kassaflödet ser ut för dem.

10 Avslutning

Avslutningsvis vill jag säga att detta har varit ett väldigt intressant ämne att skriva om. Det finns så mycket som man behöver beakta inför en generationsväxling vilket jag inte visste om tidigare och det är många faktorer som spelar in. Denna forskning har varit väldigt givande och gett mig nya perspektiv på beskattningens påföljder och möjliga lättnader. Under hela forskningsprocessen har jag lärt mig nya saker vilket har påverkat på så vis att jag behövt stanna upp och fundera från fler olika synvinklar.

Jag vill tacka företag X för att jag fick möjligheten att tillämpa min teori på ett praktiskt exempel och hoppas att denna forskning ska kunna vara till hjälp för framtidens generationsväxling. Jag vill även tacka min handledare Cilla Salo för ett utmärkt stöd under arbetets gång.

11 Litteraturförteckning

Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Malmö: Liber.

Bell, J., & Waters, S. (2016). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Immonen, R., & Lindgren, J. (2013). *Onnistunut sukupolvenvaihdos*. Helsinki: Talentum.

www.finlex.fi. (1940). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1940/19400378#L5P57>

www.finlex.fi. (1940). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1940/19400378#L2P9>

Nilsson, H., Isaksson, A., & Martikainen, T. (2002). *Företagsvärdering med fundamental analys*. Studentlitteratur.

Yrittäjät. (2023). Hämtat från www.yrittajat.fi: [https://www.yrittajat.fi/wp-](https://www.yrittajat.fi/wp-content/uploads/2023/02/sy_pk_barometri_kevat2023_web.pdf)

[content/uploads/2023/02/sy_pk_barometri_kevat2023_web.pdf](https://www.yrittajat.fi/wp-content/uploads/2023/02/sy_pk_barometri_kevat2023_web.pdf)

Vasek. (2023). Hämtat från www.vasek.fi:

<https://www.vasek.fi/foretagstjanster/agarskiften/generationsskifte/>

Skatteförvaltningen. (2020). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/60519/generationsvaxling-i-ett-aktiebolag-i-besattningen/#1.1-allmant-om-besattningen-av-generationsvaxlingar

Yrittäjät. (u.å). Hämtat från www.yrittajat.fi:

<https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/yrityksen-ostaminen-eli-omistajanvaihdos/sukupolvenvaihdos/>

Skatteförvaltningen. (2023). Hämtat från www.vero.fi:

<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/placeringar/dividender/dividender-av-ett-onoterat-bolag/>

Skatteförvaltningen. (2017). Hämtat från www.vero.fi:

<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/skattekort-och-skattedeklaration/inkomster/kapitalinkomster/>

Skatteförvaltningen. (November 2022). Hämtat från www.vero.fi:

<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/overlatelsevinst/>

Skatteförvaltningen. (2022). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48262/beskattnings-av-overlatelse-av-vardepapper4/#4.2-anskaffningsutgiften

Finlex. (1940). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1940/19400378#L2P11>

Skatteförvaltningen. (2022). Hämtat från www.vero.fi:

<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/gava/gavoskatteraknaren/>

Skatteförvaltningen. (2022). Hämtat från www.vero.fi:

<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/gava/gavoskatteraknaren/>

Skatteförvaltningen. (Mars 2023). Hämtat från www.vero.fi:

<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/gava/nar-ska-jag-betala-gavoskatt/gava-och-forskott-pa-arv/>

Finlex. (1940). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1940/19400378#L3P18>

Finlex. (1992). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921535#O3L2P48>

Skatteförvaltningen. (2020). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/60519/generationsvaxling-i-ett-aktiebolag-i-beskattningen/

Skatteförvaltningen. (2020). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/60519/generationsvaxling-i-ett-aktiebolag-i-beskattningen/#2.5-skattelattnad-i-gavoskatten

Finlex. (1940). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1940/19400378#L5P56>

Finlex. (1940). Hämtat från www.finlex.fi:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1940/19400378#L5P56>

Suomi. (2022). Hämtat från www.suomi.fi: <https://www.suomi.fi/foretag/forandringar-och-krissituationer/agarbyten-och-foretagskop/guide/att-salja-ett-foretag/bestamning-av-foretagets-varde>

Skatteförvaltningen. (2022). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/152995/vardering-av-foretagsegendom-i-arvs--och-gavobeskattningen/#3-foretagets-substansvarde

Vasek. (2022). Hämtat från www.vasek.fi:

<https://www.vasek.fi/assets/Sidor/4/3918/Foretagets-agarskifte-Guide-for-saljaren-web-2022.pdf>

Skatteförvaltningen. (2022). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/152995/varde-ring-av-foretagsegendom-i-arvs--och-gavobeskattningen/#4-foretagets-avkastningsvärde

Skatteförvaltningen. (2022). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/152995/varde-ring-av-foretagsegendom-i-arvs--och-gavobeskattningen/#5-foretagets-gangsevärde-på-basis-av-substans--och-avkastningsvärdet

Skatteförvaltningen. (2023). Hämtat från www.vero.fi:

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/47819/att-gora-en-ansokan-om-forhandsavgorande-och-att-meddela-beslut-i-arendet3/